

תיכון מוצר – ארוחת עשר

שרה גולן, מדריכת תכנית אמירים מחוז ת"א, בית ספר איילון, תל אביב

ergolan@bezeqint.net

מטרות השיעור

1. התלמידים ילמדו באופן עצמאי על קבוצות המזון ויישמו את הנלמד בתוצר רלוונטי.
2. התלמידים יתנסו בתיכון מוצר ובהערכתו.

מבוא

פעילות זו מהווה הזדמנות משחקית להתנסות בכל שלבי תיכון המוצר. התלמידים נדרשים ללמוד בעצמם על קבוצות המזון ולנסות לשלבם באופן מושכל בארוחת בוקר. ניתן לשלב פעילות זו כחלק ממערך הוראה בנושא תזונה נבונה וקידום בריאות בכיתות ה'- ו' לאחר חשיפה של הנושא בשיעור. הפעילות מורכבת משלבים שונים. ניתן גם לשים דגש על שלב מסוים ולהרחיב אותו על פי שיקול דעתכם ועל פי מידת העניין של הלומדים (לדוגמה, התייחסות מעמיקה יותר לשלב הכנת הפרסומת תכלול הקניית מושגים בפרסום, השוואה בין פרסומות, שיחה עם פרסומאי או מעצב תוכן ודיון מהי פרסומת טובה). ניתן להיעזר במקורות המידע הבאים:

- [קבוצות המזון, הספרייה הווירטואלית של מט"ח](#)
- [משרד הבריאות, שומרים על הבריאות שלהם, תזונה נכונה](#)
- דיאטנים ואחיות בתחנות לבריאות המשפחה.

מהלך הפעילות

הפעילות מורכבת משלבים אלו:

1. הצגת המכרז של תיכון ארוחת בוקר – 45 דקות. (יש לאפשר זמן סביר בין מתן משימת המכרז לבין ביצוע המכרז).
2. חיבור מחוון – 45 דקות.
3. המכרז – 80 דקות (תלוי במספר המשתתפים)
4. שיחת סיכום – 10 דקות.

חלק ראשון – הצגת המרכז של תיכון ארוחת בוקר

1. חושפים בפני התלמידים את רעיון המרכז. מביאים דוגמאות למכרזים שונים, דנים בקצרה מהו מכרז.
2. מציגים לתלמידים את מכרז "ארוחת הבוקר" (ראו נספח).
3. מתחלקים לקבוצות עבודה וקובעים/מציגים את לוח זמנים.

חלק שני – חיבור מחוון

בעזרת התלמידים מכינים מחוון כיתתי אחיד להערכת התוצרים. אפשר לעשות זאת בשני שלבים- עבודה קבוצתית וסיכום כיתתי, או כדיון כיתתי ליצירת המחוון. מצורף מחוון לדוגמה (ראו נספח). אפשר להרחיב שלב זה ולדון אודות הניקוד שכל קריטריון במחוון אמור לקבל ומדוע התלמידים חושבים כך.

חלק שלישי – המכרז

כל הצוותים מעמידים עמדות ובהם תוצרי תהליך הלמידה, לרבות הפרסומת וארוחת העשר עצמה. נציג מכל קבוצה נשאר ליד העמדה בכדי להסביר ושאר התלמידים מסתובבים בין העמדות ומעריכים את התוצרים על פי המחוון. מרכזים את תוצאות ההערכה ומכריזים על הצוות הזוכה במכרז.

חלק רביעי- שיחת סיכום

- ❖ כיצד תסבירו תהליך זה לתלמיד שלא נכח בפעילות?
- ❖ מה היתרונות והחסרונות של שיטת למידה זו?
- ❖ מה הייתה תרומתכם האישית לתהליך?

מכרז "ארוחת הבוקר"

אנו, בבית הספר פונים אליכם, צוות הניהול של מפעל מזון _____ (המציאו שם לקבוצתכם) בבקשה להכין הצעה לארוחת עשר המתאימה לתלמידי כיתות א' – ב' בבית הספר.

אנו מבקשים שארוחת העשר תהיה מזינה ותכלול כמה שיותר אבות מזון, שתהיה טעימה ותראה טוב. אין אפשרות לחמם את האוכל ואין אפשרות לשטוף כלים. אם תזכו במכרז המפעל שלכם יספק את הארוחות מידי יום בשעות הבוקר המוקדמות אך נא זכרו שאין אפשרות לשמור את האוכל בקירור עד הפסקת העשר. בבית הספר שלנו מקפידים לשמור על איכות הסביבה ולכן חשוב גם לתת את הדעת על חומרי הגלם מהם תרכיבו את האריזות של ארוחת העשר.

1. איתור צרכים:

ערכו רשימה מהן הדרישות מהמוצר שבקשו ממכם לייצר?

2. אפיון קהל היעד

- א. מיהו קהל היעד שלכם?
- ב. כיצד תדעו מה תלמידים אוהבים לאכול ומה הם לא אוהבים? האם יש מזונות מסוימים שתלמידים במיוחד לא אוהבים?
- ג. הציעו הצעות כיצד תוכלו לבדוק את טעמו של קהל היעד.
- ד. בחרו הצעה אחת הנראית לכם הטובה ביותר ופעלו לפיה.
- ה. הציגו את הממצאים בכל דרך הנראית לכם מתאימה.
- ו. רשמו מה הסקתם מתהליך זה?

3. תכנון המוצר

- א. הציעו את הצעתכם לארוחת העשר. פרטו את שם המוצר ותארו את המוצר. כדאי לצרף איור או תמונה.
- ב. קראו את פירוט הרכיבים על האריזות המזון מהם הרכבתם את ארוחת העשר ופרטו אילו אבות מזון קיימים בארוחה שהצעתם.
- ג. קראו במקורות מידע וענו – מה החשיבות של צריכת אבות מזון אלו? (אל תשכחו לפרט באילו מקורות מידע נעזרתם).
- ד. האם התייחסתם לכל הדרישות הנדרשות מהמוצר? פרטו את תשובתכם.
- ה. מה היתרון של המוצר שלכם לעומת חברות מתחרות?

4. אריזת המוצר

- א. כיצד תארזו את המוצר?
- ב. מאילו חומרי גלם תכננתם את האריזה?
האם יש יתרון בבחירת אריזה זו לעומת אריזות של חברות מתחרות בהיבט של שמירה על איכות הסביבה? נמקו את תשובתכם.

5. שיווק המוצר

הכינו פרסומת המציגה את היתרונות של המוצר שלכם. התייחסו להיבטים של התאמה לקהל היעד והתאמה לדרישות המוצר, תזונה נבונה, ושמירה על הסביבה.

תודה על הצעתכם,

הצעתכם תשתף במרכז יחד עם הצעות חברות אחרות ונודיע לכם על החלטתנו בהקדם.

אתם מוזמנים להציג את המוצר שתכננתם במרכז אשר יתקיים בתאריך _____

מחונן לדוגמה

לכבוד

_____ צוות תכנון ופיתוח של מוצר _____

שלום רב
 אנו מודים לכם על הצטרפותכם למכרז.
 התרשמנו מהמוצר שהכנתם ובעיקר מתהליך החקירה שערכתם להכנת המוצר.
 התייחסנו להיבטים הבאים בבדיקת המוצר והעבודה

רכיבים בהערכה	השגתם את היעד	בדרך להשגת היעד	בתחילת הדרך
הכנת ארוחת עשר	הכנתם ארוחה יצירתית לדוגמה והצגתם את הארוחה במכרז	לצערנו, שכחתם את דגם הארוחה בבית	לא הכנתם ארוחה לדוגמה
דרישות המוצר	איתרתם לפחות 3 דרישות שונות מהמוצר מתוך הדרישות המפורטות במשימה	איתרתם 2 דרישות שונות מהמוצר מתוך הדרישות המפורטות במשימה	איתרתם דרישה אחת מהמוצר מתוך הדרישות המפורטות במשימה
אפיון קהל היעד	בדקתם את עדיפויות קהל היעד והתייחסתם לממצאים אלו בתכנון הארוחה	בדקתם את עדיפויות קהל היעד אך לא התייחסתם לממצאים אלו בתכנון הארוחה	לא בדקתם את עדיפויות קהל היעד
רכיבים תזונתיים	הארוחה שהצעתם כללה לפחות 3 קבוצות מזון	הארוחה שהצעתם כללה 2 קבוצות מזון	הארוחה שהצעתם כללה קבוצת מזון אחת
התייחסות לקבוצות המזון	ידעתם לפרט אילו קבוצות מזון כלולות בארוחת העשר שהצעתם ואת חשיבותם	ידעתם לפרט את רוב קבוצות המזון הכלולות בארוחת העשר שהצעתם. התייחסתם באופן חלקי לחשיבותם.	לא ידעתם לפרט אילו קבוצות מזון כלולות בארוחת העשר שהצעתם
אריזה	התייחסתם להיבטים של שמירה על איכות הסביבה בתכנון האריזה		לא התייחסתם להיבטים של שמירה על איכות הסביבה בתכנון האריזה
שיווק	הכנתם פרסומת יצירתית למוצר והתייחסתם לכל ההיבטים הנדרשים	הכנתם פרסומת למוצר והתייחסתם לחלק מההיבטים הנדרשים	לא הכנתם פרסומת למוצר
יצירתיות	נקודות בונוס על יצירתיות		

אנו שמחים לבשר לכם שצוות הבוחנים הביע שביעות רצון רבה מהמוצר שעיצבתם והעניק לכם את הציון: _____

נשמח לעבוד בשיתוף פעולה עם המפעל שלכם גם בעתיד

בברכה, (חתימה)